

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. balandžio 29 d.*

Byloje C-160/08

dėl 2008 m. balandžio 16 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, atstovaujama M. Kellerbauer ir D. Kukovec, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Vokietijos Federacinę Respubliką, atstovaujamą M. Lumma ir J. Möller, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: vokiečių.

palaikomą

Nyderlandų Karalystės, atstovaujamos C. M. Wissels ir Y. de Vries,

įstojusios į bylą šalies,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts (pranešėjas), teisėjai E. Juhász,
G. Arestis, J. Malenovský ir T. von Danwitz,

generalinė advokatė V. Trstenjak,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2010 m. vasario 11 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1. Ieškiniu Europos Bendrijų Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad sudariusi sutartis viešųjų greitosios medicinos pagalbos transporto ir specialaus medicinos transporto paslaugų (toliau – viešosios medicinos transporto paslaugos) srityje, nesilaikydama skaidrumo reikalavimų bei neskelbdama viešojo pirkimo konkursų, ir nepaskelbusi apie sudarytas sutartis, Vokietijos Federacinė Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvą 92/50/EEB dėl viešojo paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 209, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 1 t., p. 322) ir 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, p. 114; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 7 t., p. 132) bei pažeidė EB 43 ir EB 49 straipsniuose įtvirtintus įsisteigimo laisvės ir laisvės teikti paslaugas principus.

Teisinis pagrindas

Direktyva 92/50

2. Pagal Direktyvos 92/50 1 straipsnio a punktą „viešojo paslaugų pirkimo sutartys“ – tai atlygintinio piniginio pobūdžio sutartys, kurias raštu sudaro paslaugų teikėjas ir perkančioji organizacija.

3 Šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalyje nurodoma:

„Perkančiosios organizacijos užtikrina, kad nebūtų diskriminacijos tarp skirtingų paslaugų teikėjų.“

4 Minėtos direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad ji taikoma viešojo paslaugų pirkimo sutartims, kurių apskaičiuota vertė be pridėtinės vertės mokesčio yra ne mažesnė kaip 200 000 EUR.

5 Tos pačios direktyvos 10 straipsnyje nurodyta:

„Sutartys, kurių objektas – paslaugos, išvardytos abiejuose prieduose, I A ir I B, sudaromos remiantis III–VI dalyse numatytais nuostatomis, kai vertė paslaugų, išvardytų I A priede, yra didesnė negu paslaugų, išvardytų I B priede. Kai taip nėra, jos sudaromos pagal 14 ir 16 straipsnių nuostatas.“

6 Direktyvos 92/50 10 straipsnyje minimos dalys, kurios visos taikomos šio straipsnio pirmame sakinyje numatytais atvejais, bei yra skirtos: sutarčių sudarymo procedūrai pasirinkti ir taisyklėms, reglamentuojančioms projektų konkursus (III dalis, 11–13 straipsniai), bendrosioms taisyklėms techninėje srityje (IV dalis, 14 straipsnis), bendrosioms paskelbimo taisyklėms (V dalis, 15–22 straipsniai) ir bendrosioms dalyvavimo taisyklėms, kvalifikacinės atrankos kriterijams bei sutarčių sudarymo kriterijams (VI dalis, 23–37 straipsniai).

7 Šios direktyvos 14 straipsnyje reglamentuojamos techninės charakteristikos, kurios privalo būti pateiktos su sutartimi susijusiuose dokumentuose.

8 Minėtos direktyvos 16 straipsnyje nustatyta:

„1. Perkančiosios organizacijos, sudariusios viešojo pirkimo sutartį arba organizavusios projekto konkursą, siunčia pranešimą apie tokios sudarymo procedūros rezultatus į Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biurą.

2. Pranešimas spausdinamas:

— viešųjų sutarčių dėl paslaugų, išvardytų I A priede, atveju – kaip tai numatyta 17–20 straipsniuose,

— projekto konkurso atveju – kaip tai numatyta 17 straipsnyje.

3. Viešojo paslaugų pirkimo sutarčių, išvardytų I B priede, atveju perkančiosios organizacijos pranešime pažymi, ar sutinka jį spausdinti.

<...>“

- 9 Tarp Direktyvos 92/50 I A priede išvardytų paslaugų 2 kategorijoje yra nurodytos „sausumos transporto paslaugos, apimančios šarvuotų automobilių paslaugas, ir kurjerių paslaugos, išskyrus pašto transportą“, o 3 kategorijoje – „keleivių ir krovininių pervežimo oro transportu paslaugos, išskyrus pašto transportą“. Tarp Direktyvos 92/50 I B priede išvardytų paslaugų 25 kategorijoje nurodytos „sveikatos bei socialinės apsaugos paslaugos“.

Direktyva 2004/18

- 10 Direktyvos 2004/18 1 straipsnio 2 dalies a ir d punktuose pateikiamos šios sąvokos:

„a) „Viešosios sutartys“ – tai dėl piniginės naudos vieno arba kelių ūkio subjektų ir vienos ar kelių perkančiųjų organizacijų raštu sudarytos sutartys, kurių dalykas yra darbų atlikimas, prekių tiekimas arba paslaugų teikimas, kaip apibrėžta šioje direktyvoje.

<...>

d) „Viešojo paslaugų pirkimo sutartys“ – tai viešosios sutartys, kurių dalykas yra II priede išvardytų paslaugų teikimas, išskyrus darbų ir prekių pirkimo sutartis.

<...>“

11 Šios direktyvos 2 straipsnyje nustatyta:

„Perkančiosios organizacijos ūkio subjektams taiko vienodas sąlygas, jų nediskriminuoja ir veikia skaidriai.“

12 Pagal minėtos direktyvos 7 straipsnio b punktą ji taikoma viešojo paslaugų pirkimo sutartims, kurių apskaičiuota vertė be pridėtinės vertės mokesčio yra ne mažesnė kaip 249 000 EUR. Vėliau, priėmus 2004 m. spalio 28 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1874/2004, iš dalies keičiantį Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB dėl ribų, taikomų viešųjų pirkimų tvarkai (OL L 326, p. 17), ši suma sumažinta iki 236 000 EUR, o dar vėliau – iki 211 000 EUR, priėmus 2005 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2083/2005, iš dalies keičiantį Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų 2004/17/EB ir 2004/18/EB nuostatas dėl ribų, taikomų viešojo pirkimo sutarčių tvarkai (OL L 333, p. 28).

13 Direktyvos 2004/18 III skyriuje „Tvarka, taikoma viešojo paslaugų pirkimo sutartims“ esančiame 22 straipsnyje nustatyta:

„Sutartys, kurių objektas yra tiek II A, tiek II B prieduose išvardytos paslaugos, sudaromos 23–55 straipsniuose nustatyta tvarka, jeigu II A priede išvardytų paslaugų vertė yra didesnė už II B priede išvardytų paslaugų vertę. Kitais atvejais sutartys sudaromos 23 straipsnyje ir 35 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.“

14 Direktyvos 2004/18 23–55 straipsniuose, kurie visi taikomi šios direktyvos 22 straipsnio pirmame sakinyje numatytais atvejais, paeilui išdėstytos specialios taisyklės, reglamentuojančios specifikacijas ir pirkimo dokumentus (23–27 straipsniai), procedūros

taisyklės (28–34 straipsniai), skelbimo ir skaidrumo taisyklės (35–43 straipsniai) ir procedūros eigos taisyklės (44–55 straipsniai).

15 Direktyvos 2004/18 23 straipsniu reglamentuojamos techninės specifikacijos, kurios privalo būti nurodomos pirkimo dokumentacijoje.

16 Šios direktyvos 35 straipsnio 4 dalyje nurodyta:

„Perkančiosios organizacijos, sudariusios sutartį arba preliminarųjį susitarimą, ne vėliau kaip per 48 dienas po sutarties arba preliminariojo susitarimo sudarymo siunčia skelbimą apie konkurso rezultatus.

<...>

Viešojo paslaugų pirkimo sutarčių, išvardytų II B priede, atveju perkančiosios organizacijos skelbime nurodo, ar jos sutinka, kad jis būtų paskelbtas. <...>

<...>“

17 Direktyvos 2004/18 II A priedo 2 ir 3 kategorijų bei II B priedo 25 kategorijos paslaugos yra tos pačios kaip ir Direktyvos 92/50 I A ir I B priedų atitinkamų kategorijų paslaugos.

Faktinės aplinkybės

- 18 Komisija gavo įvairių skundų iš kitose valstybėse narėse įsteigtų įmonių dėl viešojo medicinos transporto paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo Vokietijos Federacinėje Respublikoje.

Bendras kontekstas

- 19 Vokietijoje pagalbos paslaugų organizavimas priklauso federalinių žemių (*Länder*) kompetencijai.
- 20 Daugelyje federalinių žemių pagalbos paslaugos teikiamos pagal vadinamąją dualiąją sistemą (*duales System*), dar vadinamą „atskyrimo modeliu“ (*Trennungsmodell*). Pagal šią sistemą skiriamos viešosios pagalbos paslaugos, sudarančios apie 70 % visų pagalbos paslaugų, ir pagalbos paslaugos, pagrįstos leidimais, išduodamais pagal federalinių žemių šios srities įstatymus, sudarančios maždaug 30 % visų minėtų paslaugų.
- 21 Viešosios pagalbos paslaugos paprastai apima greitosios medicinos pagalbos transporto paslaugas ir specialaus medicinos transporto paslaugas. Greitosios medicinos pagalbos transporto paslaugos – tai sužeistų ar susirgusių asmenų, kuriems gresia

mirtis, gabenimas pagalbos arba greitosios medicinos pagalbos transporto priemonėmis, prižiūrint kvalifikuotam specialistui. Specialaus medicinos transporto paslaugos – tai sergančių, sužeistų ar kitų asmenų, kuriems reikalinga pagalba, tačiau nereikalingas skubus gydymas, gabenimas specialia medicinos pagalbos transporto priemone, prižiūrint kvalifikuotam specialistui. Šių dviejų tipų paslaugomis gyventojai visoje atitinkamoje teritorijoje paprastai gali pasinaudoti bet kuriuo paros metu ir dažniausiai šiuo tikslu įsteigiama greitosios medicinos pagalbos tarnyba su nuolat budinčiu personalu, turinti specialias transporto priemones.

- 22 Greitosios medicinos pagalbos transporto paslaugų atveju teikiamos medicinos paslaugos, taip pat jos teikiamos, tik siauresnės apimties, ir specialaus medicinos transporto paslaugų atveju. Vis dėlto dauguma intervencijų greitosios medicinos pagalbos transporto paslaugų atveju ir visos intervencijos specialaus medicinos transporto paslaugų atveju daromos be gydytojo pagalbos. Greitosios medicinos pagalbos transporto paslaugų atveju medicinos paslaugas iš esmės suteikia paramedikai. Greitosios pagalbos gydytojų paslaugos paprastai reglamentuojamos atskiromis su ligoninėmis sudarytomis sutartimis.
- 23 Viešųjų pagalbos paslaugų srityje vietos valdžios institucijos, atsakingos už šių paslaugų organizavimą, su paslaugų teikėjais sudaro sutartis dėl minėtų paslaugų teikimo visiems jų kompetencijai priklausančios teritorijos gyventojams. Už nagrinėjamas paslaugas tiesiogiai atlygina perkančioji organizacija pagal vadinamąjį pasiūlymo modelį (*Submissionmodell*), būtent dėl kurio pareikštas šis ieškinys, arba paslaugų teikėjas renka mokesčius tiesiogiai iš pacientų arba ligonių kasų pagal vadinamąjį koncesijos modelį (*Konzessionsmodell*).
- 24 Komisijai pateikę skundus asmenys tvirtina, kad apie viešąjį medicinos transporto paslaugų pirkimą Vokietijoje paprastai neskelbiama Europos Sąjungos lygiu ir jis vykdomas neskaidriai. Kai kurie jų tvirtino, kad atvejais, dėl kurio jie pateikė skundą, atspindi šioje valstybėje narėje įprastą praktiką.

- 25 Iš Komisijos atlikto tyrimo paaiškėjo, kad greitosios medicinos pagalbos transporto arba specialaus medicinos transporto paslaugų srityje nuo 2001 m. iki 2006 m. *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* arba *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* buvo paskelbta tik trylika skelbimų apie paslaugų pirkimą, kuriuos pateikė vienuolika skirtingų vietos valdžios institucijų. Per tą patį laiką taip pat labai mažai skelbta apie sudarytas sutartis – tokių skelbimų buvo tik du.

Atvejai, dėl kurių pareikštas ieškinys

- 26 Atvejai, apie kuriuos pranešta Komisijai ir kurie pristatyti kaip įprastos praktikos, dėl kurios pareikštas šis ieškinys, pavyzdžiai, yra susiję su Saksonijos-Anhalto, Šiaurės Reino-Vestfalijos, Žemutinės Saksonijos ir Saksonijos žemėmis.

Saksonijos-Anhalto žemė

- 27 Komisijos duomenimis, Magdeburgo miestas nuo 2005 m. spalio mėnesio taiko „leidimo procedūrą“ (*Genehmigungsverfahren*), pagal kurią sudaromos atlygintino pobūdžio viešojo medicinos transporto paslaugų pirkimo sutartys. Šios paslaugos apima personalo ir transporto priemonių perdavimą greitosios medicinos pagalbos transporto arba specialaus medicinos transporto paslaugoms teikti laikotarpiu nuo 2007 iki 2011 metų. Bendra pirkimo sutarčių vertė – 7,84 mln. EUR per metus. Europos Sąjungos mastu apie šį pirkimą nebuvo paskelbta.

Šiaurės Reino-Vestfalijos žemė

- 28 Komisijos duomenimis, Bonos miestas 2004 m. sudarė viešojo medicinos transporto paslaugų pirkimo sutartis laikotarpiu nuo 2005 m. sausio 1 d. iki 2008 m. gruodžio 31 dienos. Šios pirkimo sutartys buvo sudarytos dėl keturių greitosios medicinos pagalbos tarnybų eksploatavimo. Bendra šių pirkimo sutarčių suma buvo ne mažesnė kaip 5,28 mln. EUR. Apie šį pirkimą paskelbta ne Europos Sąjungos, o nacionaliniu lygiu. Bent vienas dalyvis po to, kai pareiškė savo suinteresuotumą, buvo pašalintas iš konkurso, o vėliau sutarties sudarymo procedūra sustabdyta, nesant ekonominio rezultato. Nagrinėjama sutartis galiausiai sudaryta su jau esamu šių paslaugų teikėju.
- 29 Taip pat, Komisijos duomenimis, 1998 m. viena įmonė Viteno miestui pareiškė esanti suinteresuota perimti Viteno-Herbedės greitosios medicinos pagalbos tarnybos eksploatavimą. Tačiau šios greitosios medicinos pagalbos tarnybos eksploatavimas, dėl kurio sudarytos pirkimo sutarties vertė – 945 753 EUR per metus, vis dėlto perduotas *Deutsche Rote Kreuz* (Vokietijos Raudonasis Kryžius, toliau – DRK). Europos Sąjungos mastu apie šį pirkimą nebuvo paskelbta.

Žemutinės Saksonijos žemė

- 30 Komisijos duomenimis, Hanoverio regionas 2004 m. pirmą kartą paskelbė konkursą dėl viešųjų medicinos transporto paslaugų jo teritorijoje teikimo. Šiame konkurse leista dalyvauti tik tiems subjektams, kurie tuo metu jau teikė šias paslaugas, t. y. *Arbeiter-Samariter-Bund* (toliau – ASB), DRK, *Johanniter-Unfall-Hilfe* (toliau – JUH) ir RKT GmbH. Pirkimo sutarties, susijusios su laikotarpiu nuo 2005 m. sausio 1 d. iki 2009 m. gruodžio 31 d., vertė siekė beveik 65 mln. EUR.

- 31 Taip pat, Komisijos duomenimis, Hamelno-Pyrmonto rajonas 1993 m. vietiniam DRK skyriui pavedė savo teritorijoje teikti viešąsias medicinos transporto paslaugas. Sutartis, iš pradžių galiojusi dešimt metų, nebuvo nutraukta. 2003 m., nepaskelbus konkurso, ji pratęsta dar dešimčiai metų. Be to, 1999 m. Emertalio savivaldybėje buvo įsteigta nauja greitosios medicinos pagalbos tarnyba, kurią eksploatuoti, iš anksto nepaskelbus jokio konkurso, taip pat buvo įgaliotas DRK. Bendra šių pirkimo sutarčių vertė siekė 7,2 mln. EUR per metus.
- 32 Komisija taip pat gavo informacijos, kad vietinis DRK skyrius nuo 1992 m. teikia viešąsias medicinos transporto paslaugas ir Ilceno rajono teritorijoje. Į šio rajono ir vietinio DRK skyriaus sudarytą sutartį, nepaskelbus konkurso, 2002 m. įtrauktas Bad Bevenseno greitosios medicinos pagalbos punkto eksploatavimas. Jos bendra vertė siekė 4,45 mln. EUR per metus.

Saksonijos žemė

- 33 Komisijos gautais duomenimis, sutartys tarp *Rettungszweckverband Westsachsen* ir ASB, DRK, JUH bei Cvikau profesionaliosios priešgaisrinės apsaugos tarnybos (*Berufsfeuerwehr Zwickau*), iš pradžių sudarytos ketveriems metams, taikomos Chemnico žemės, Aue-Švarcenbergo, Cvikau žemės rajonams ir Cvikau miestui. 2003 m. šios sutartys, kurių bendra vertė siekia 7,9 mln. EUR per metus, nepaskelbus konkurso pratęstos dar ketveriems metams. Šioms sutartims besibaigiant, jos buvo pratęstos iki 2008 m. gruodžio 31 dienos.
- 34 Sutartys tarp *Rettungszweckverband Chemnitz/Stollberg* ir ASB, DRK, JUH bei Chemnico profesionaliosios priešgaisrinės apsaugos tarnybos (*Berufsfeuerwehr Chemnitz*),

iš pradžių sudarytos ketveriems metams, taikomos Štolbergo rajonui ir Chemnico miestui. 2002 m. rugsėjo 1 d. šios sutartys, kurių bendra vertė siekė 3,3 mln. EUR per metus, nepaskelbus konkurso pratęstos dar ketveriems metams. Šioms sutartims besibaigiant, jos buvo pratęstos iki 2008 m. gruodžio 31 dienos.

- ³⁵ Sutartys tarp *Rettungszweckverband Vogtland* ir ASB, DRK, JUH, privačių Plaueno pagalbos paslaugų bendrovių (*Rettungsdienstgesellschaft Plauen*), bei Plaueno profesionaliosios priešgaisrinės apsaugos tarnybos (*Berufsfeuerwehr Plauen*), sudarytos ketveriems metams, taikomos Fogtlando rajonui ir Plaueno miestui. Šios sutartys, kurių bendra vertė siekė 3,9 mln. EUR per metus, sudarytos nepaskelbus konkurso ir įsigaliojo 2002 m. sausio 1 d. ir 2004 m. sausio 1 dieną. Joms baigiant galioti buvo pratęstos iki 2008 m. gruodžio 31 dienos.

Ikiteisminė procedūra

- ³⁶ 2006 m. balandžio 10 d. oficialiu pranešimu Komisija informavo Vokietijos Federacinę Respubliką, kad ji:

— sudarydama atlygintino pobūdžio sutartis dėl pagalbos paslaugų, tarp kurių vyrauja vežimo paslaugos Direktyvos 92/50 I A priedo arba Direktyvos 2004/18 II A priedo 2 arba 3 kategorijos prasme, galėjo pažeisti Direktyvos 92/50 10 straipsnį kartu su šios direktyvos III–VI dalimis (iki 2006 m. sausio 31 d.) ir Direktyvos 2004/18 22 straipsnį kartu su šios direktyvos 23–55 straipsniais (nuo 2006 m. vasario 1 d.), ir

- sudarydama atlygintino pobūdžio sutartis dėl pagalbos paslaugų, tarp kurių vyrauja medicinos paslaugos Direktyvos 92/50 I B priedo arba Direktyvos 2004/18 II B priedo 25 kategorijos prasme galėjo pažeisti Direktyvos 92/50 10 straipsnį kartu su šios direktyvos 16 straipsniu (iki 2006 m. sausio 31 d.) ir Direktyvos 2004/18 22 straipsnį kartu su šios direktyvos 35 straipsnio 4 dalimi (nuo 2006 m. vasario 1 d.), be to, ji galėjo pažeisti EB 43 ir EB 49 straipsniuose įtvirtintus įsisteigimo laisvės ir laisvės teikti paslaugas principus, ypač šiems principams būdingą diskriminacijos draudimą.

³⁷ Vokietijos Federacinė Respublika 2006 m. liepos 10 d. atsakyme į šį oficialų pranešimą nurodė, kad funkcija teikti viešąsias pagalbos paslaugas perduota laikantis viešosios teisės normų ir kad jų įgyvendinimas priklauso valstybės suverenitetui. Anot šios valstybės narės, todėl sutarčių dėl medicinos transporto paslaugų negalima laikyti „viešojo paslaugų pirkimo sutartimis“.

³⁸ Nepatenkinta šiuo atsakymu 2006 m. gruodžio 15 d. Komisija išsiuntė Vokietijos Federacinei Respublikai pagrįstą nuomonę, kurioje pakartojo oficialiame pranešime išdėstytus kaltinimus ir paragino šią valstybę narę per du mėnesius nuo šios nuomonės gavimo dienos imtis visų būtinų priemonių, kad šis pažeidimas būtų nutrauktas.

³⁹ Kadangi 2007 m. vasario 22 d. atsakyme į pagrįstą nuomonę Vokietijos Federacinė Respublika pakartojus savo poziciją, Komisija nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Dėl priimtinumų

- 40 Kadangi ieškinio ir jame išdėstytų kaltinimų priimtinumų sąlygos yra imperatyvaus pobūdžio, prireikus Teisingumo Teismas gali jas išnagrinėti savo iniciatyva pagal savo procedūros reglamento 92 straipsnio 2 dalį. Be to, jis turi teisę savo iniciatyva patikrinti, ar laikytas procesinių garantijų pagal Europos Sąjungos teisės sistemą (šiuo klausimu žr. 1991 m. gegužės 7 d. Sprendimo *Interhotel prieš Komisiją*, C-291/89, Rink. p. I-2257, 14 ir 15 punktus).
- 41 Primintina, kad bylose dėl įsipareigojimų neįvykdymo ikiteisminės procedūros paskirtis yra suteikti suinteresuotai valstybei narei galimybę, pirma, įvykdyti iš Europos Sąjungos teisės kylančius įsipareigojimus ir, antra, tinkamai apsiginti nuo Komisijos pareiktų kaltinimų (2004 m. birželio 24 d. Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus*, C-350/02, Rink. p. I-6213, 18 punktą).
- 42 Šios procedūros teisėtumas yra pagrindinė garantija, EB sutartimi nustatyta ne tik atitinkamos valstybės narės teisėms apsaugoti, bet ir tam, kad būtų užtikrinta, jog galimame teisiniame procese ginčas bus aiškiai apibrėžtas (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus* 19 punktą).
- 43 Vadinas, pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dalykas yra apibrėžiamas per šioje nuostatoje numatytą ikiteisminę procedūrą ir negali būti išplėstas vykstant teismo procesui. Komisijos pagrįsta nuomonė ir ieškinys turi būti grindžiami tais pačiais motyvais ir pagrindais, nes Teisingumo Teismas negali nagrinėti kaltinimo, kuris

nebuvo nurodytas pagrįstoje nuomonėje, kur turi būti pateikta nuosekli ir išsami priešasčių, dėl kurių Komisija apkaltino atitinkamą valstybę narę įsipareigojimo pagal Sutartį neįvykdymu, santrauka (žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus* 20 punktą bei 2006 m. balandžio 27 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-441/02, Rink. p. I-3449, 59 ir 60 punktus).

- 44 Taigi Komisija jau ikiteisminėje procedūroje turi nurodyti konkrečias nuostatas, kuriose apibrėžtas įsipareigojimas, kurio neįvykdymu kaltinama valstybė narė (žr. 2007 m. kovo 22 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, C-437/04, Rink. p. I-2513, 39 punktą).
- 45 Šiuo atveju reikia pažymėti, kad oficialiame pranešime ir pagrįstoje nuomonėje Komisija apibrėžė kaltinimą, jog pažeisti EB 43 ir EB 49 straipsniai sudarant viešojo medicinos transporto paslaugų pirkimo sutartis, kuriose medicinos paslaugų Direktyvos 92/50 I B priedo arba Direktyvos 2004/18 II B priedo prasme vertė viršija vežimo paslaugų Direktyvos 92/50 I A priedo arba Direktyvos 2004/18 II A priedo prasme vertę.
- 46 Kalbant apie tokių paslaugų pirkimo sutarčių, kuriose atitinkamų verčių santykis yra atvirksčias, sudarymą, per ikiteisminę procedūrą Komisijos suformuluoti kaltinimai apima direktyvų 92/50 ir 2004/18 pažeidimą. Tačiau oficialiame pranešime ir pagrįstoje nuomonėje visiškai neminima, kad sudarant šias sutartis pažeisti EB 43 ir EB 49 straipsniai.
- 47 Vis dėlto ieškinyje Komisija nurodo, kad EB 43 ir EB 49 straipsniai pažeisti ir sudarant ankstesniame punkte minėtas sutartis, o tai yra neteisėtas tariamo įsipareigojimų neįvykdymo dalyko išplėtimas, palyginti su tuo, kaip jis apibrėžtas per ikiteisminę

procedūrą. Todėl kaltinimas, kad minėti straipsniai pažeisti sudarant šias sutartis, yra nepriimtinas.

- 48 Be to, kalbant apie tai, kad iš kai kurių ieškinio dalių reikia suprasti, jog šis ieškinys apima ir kaltinimą, kad sudarant įvairias nagrinėjamas sutartis buvo pažeista Direktyvos 92/50 3 straipsnio 2 dalis arba Direktyvos 2004/18 2 straipsnis, reikia pastebėti, kad per ikiteisminę procedūrą Komisija visiškai neminėjo tariamo šių dviejų nuostatų pažeidimo. Todėl ir kaltinimas, kad buvo pažeistos šios nuostatos, yra nepriimtinas.
- 49 Galiausiai reikia pastebėti, kad iš procedūros reglamento 38 straipsnio 1 dalies kartu su 42 straipsnio 2 dalimi matyti, jog prašymo dalykas turi būti nustatytas ieškinyje ir kad pirmą kartą dublike pateiktas prašymas keičia pradinį ieškinio dalyką, todėl jis turi būti vertinamas kaip naujas prašymas ir atmestas kaip nepriimtinas.
- 50 Šiuo atveju reikia konstatuoti, kad ieškinyje Komisija aiškiai nurodė, jog nors ginčijama sutarčių sudarymo praktika pasitaiko ir kitose federalinėse žemėse, šis ieškinys pareikštas tik dėl sutarčių sudarymo Saksonijos-Anhalto, Šiaurės Reino-Vestfalijos, Žemutinės Saksonijos ir Saksonijos žemėse.
- 51 Tokiomis aplinkybėmis Komisijos dublike pateiktas prašymas, kad Teisingumo Teismas pripažintų nagrinėjamos praktikos egzistavimą visoje Vokietijos Federacinėje Respublikoje, yra neteisėtas pradinio ieškinio dalyko išplėtimas. Todėl Komisijos kaltinimai kitų nei ankstesniame šio sprendimo punkte nurodytų federalinių žemių atžvilgiu yra nepriimtini.

52 Taigi ieškinys yra nepriimtinas, kiek juo prašoma Teisingumo Teismą pripažinti, kad:

- pažeisti EB 43 ir EB 49 straipsniai sudarant viešojo medicinos transporto paslaugų pirkimo sutartis, kuriose vežimo paslaugų Direktyvos 92/50 I A priedo arba Direktyvos 2004/18 II A priedo prasme vertė yra didesnė už medicinos paslaugų Direktyvos 92/50 I B priedo arba Direktyvos 2004/18 II B priedo prasme vertę,
- pažeista Direktyvos 92/50 3 straipsnio 2 dalis arba Direktyvos 2004/18 2 straipsnis ir
- viešojo pagalbos paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo praktika, prieštaraujanti Europos Sąjungos teisei, yra susiklosčiusi ne tik Saksonijos-Anhalto, Šiaurės Reino-Vestfalijos, Žemutinės Saksonijos ir Saksonijos žemėse, bet ir kitose federalinėse žemėse.

Dėl esmės

Šalių argumentai

- 53 Pirma, Komisija tvirtina, kad pažeisti Direktyvos 92/50 10 ir 16 straipsniai bei Direktyvos 2004/18 22 straipsnis ir 35 straipsnio 4 dalis. Ji tvirtina, kad nesvarbu, kokio dydžio vežimo paslaugų vertė ir medicinos paslaugų vertė numatyta ieškinyje nurodytose skirtingose sutartyse, šių sutarčių sudarymo procedūros rezultatai niekur nepaskelbti.

- 54 Komisija taip pat tvirtina, kad pažeistas EB 43 ir EB 49 straipsniuose įtvirtintas draudimo diskriminuoti principas, kuriuo privalo vadovautis perkančiosios organizacijos vykdydamos įsipareigojimus pagal direktyvas 92/50 ir 2004/18. Šiuo atveju 2007 m. lapkričio 13 d. Sprendime *Komisija prieš Airiją* (C-507/03, Rink. p. I-9777, 29 ir 30 punktai) įtvirtinta tikro tarptautinio susidomėjimo buvimo sąlyga yra tenkinama, turint mintyje Komisijos gautų skundų kilmę ir nagrinėjamų paslaugų ekonominę vertę.
- 55 Komisija mano, kad atvejai, apie kuriuos jai pranešta, atskleidžia nusistovėjusią bendrą praktiką viešojo medicinos transporto paslaugų pirkimo sutartis sudaryti nesilaikant Europos Sąjungos teisės nuostatų, skirtų garantuoti tokio pirkimo skaidrumą ir konkurenciją šioje srityje. Tai, kad vietinės valdžios institucijos Europos mastu paskelbė labai mažai viešojo pirkimo konkursų, t. y. trylika viešojo pirkimo skelbimų per šešerius metus, kuriuos pateikė vienuolika iš daugiau kaip 400 Vokietijos rajonų ir miestų, patvirtina tokios praktikos buvimą.
- 56 Antra, Komisija tvirtina, jog to, kad Vokietijos teritoriniai vienetai nepaiso Europos Sąjungos nuostatų viešojo paslaugų pirkimo sutarčių srityje, negalima pateisinti valstybės suvereniteto įgyvendinimu.
- 57 Ji tvirtina, kad šioje byloje nagrinėjamoms paslaugoms netaikomi EB 45 ir EB 55 straipsniai, nes šių paslaugų teikimas nėra tiesioginis ir konkretus dalyvavimas vykdant viešosios valdžios funkcijas. Ji pabrėžia, kad minėtų paslaugų teikėjai nesinaudoja nei ypatingomis prievartos galiomis, nei specialiais intervencijos įgaliojimais.
- 58 Nei žybčiojančių švyturėlių ir specialių garso signalų naudojimas, nei šių paslaugų teikėjams pagal Vokietijos kelių eismo taisykles pripažįstama pirmenybės keliuose teisė, nei aplinkybė, kad skubios pagalbos priemonių galima imtis be sužeistojų sutikimo

ir tai gali daryti paramedikas, neturintis baigto medicininio pasirengimo, nėra tokių galių arba įgaliojimų išraiška.

- 59 Pripažįstant, kad, kaip tvirtina Vokietijos Federacinė Respublika, viešosios pagalbos paslaugos yra už jas atsakingų viešųjų subjektų funkcija, susijusi su tiesioginiu ir konkrečiu viešosios valdžios funkcijų vykdymu, funkcinis medicinos transporto paslaugų teikėjų integravimas į šių paslaugų planavimą, organizavimą ir administravimą nereiškia, kad šie paslaugų teikėjai naudojami suvereniomis teisėmis arba prievartos galiomis.
- 60 Trečia, Komisija nesutinka, kad šiuo atveju galima pagrįstai remtis EB 86 straipsnio 2 dalimi. Šiuo atžvilgiu ji pabrėžia, kad 2001 m. spalio 25 d. sprendimas *Ambulanz Glöckner* (C-475/99, Rink. p. I-8089) neturi jokios reikšmės vertinant ginčijamos praktikos suderinamumą su Europos Sąjungos teise viešojo pirkimo srityje ir kad norint taikyti šią nuostatą reikia įrodyti, jog vidaus rinkos taisyklių taikymas trukdo teikti kokybiškas, veiksmingas ir pelningas pagalbos paslaugas, o to, beje, Vokietijos Federacinė Respublika niekada netvirtino.
- 61 Pirma, Vokietijos Federacinė Respublika pirmiausia ginčija kai kuriuos Komisijos nurodytus faktus.
- 62 Dėl Bonos miesto surengtos sutarčių sudarymo procedūros ji tvirtina, jog iš konkurso pašalinto dalyvio kandidatūra atmesta dėl to, kad dėl profesinio nepatikimumo atsisakyta pratęsti jo leidimą teikti privačias pagalbos paslaugas, kurio reikalaujama pagal Šiaurės Reino-Vestfalijos žemės įstatymą; į šią aplinkybę šio miesto valdžios institucijos turėjo atsižvelgti sudarydamos viešojo pirkimo sutartį.

- 63 Dėl Bad Bevenseno greitosios medicinos pagalbos punkto ji tvirtina, kad 2004 m. balandžio mėn. sutartyje užfiksuoto sandorio dalykas buvo Bevenseno savivaldybių asociacijos veiklos, personalo ir įrangos, taip pat minėtą asociaciją siejančios su Ilceno rajonu 1984 m. liepos mėn. sutarties perdavimas vietiniam DRK skyriui. Šia 2004 m. balandžio mėn. sutartimi pratęsta pradinė sutartis, kuriai, sudarytai 1984 m. liepos mėn., Direktyva 92/50 netaikoma. 2004 m. balandžio mėn. sutartimi pradinė sutartis, t. y. jos dalykas, geografinė apimtis, siūlomos paslaugos ar finansavimo būdas, nebuvo iš esmės pakeista.
- 64 Dėl Saksonijos žemės Vokietijos Federacinė Respublika tvirtina, kad tariamas įsipareigojimų nevykdymas nutrauktas nustojus galioti tarp 2002 m. ir 2004 m. pratęstoms sutartims ir 2005 m. sausio mėn. įsigaliojus naujoms šios federalinės žemės taisyklėms, kuriomis nuo to momento įtvirtinta pareiga taikyti skaidrią viešojo medicinos transporto paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo procedūrą.
- 65 Antra, Vokietijos Federacinė Respublika, šiuo klausimu palaikoma Nyderlandų Karalystės, tvirtina, kad viešosioms medicinos transporto paslaugoms, kurios yra viešosios pavojų prevencijos ir sveikatos apsaugos politikos dalis, taikomos EB 45 ir EB 55 straipsniuose įtvirtintos išimty, todėl joms netaikoma Europos Sąjungos viešojo pirkimo teisė.
- 66 Ji pabrėžia, kad nagrinėjamos veiklos kvalifikavimas pagal nacionalinę teisę yra lemiamas, vertinant šios veiklos ryšį su viešosios valdžios funkcijų vykdymu. Šiuo atveju viešosios medicinos transporto paslaugos, įskaitant sutarčių sudarymą su šių paslaugų teikėjais, organizuojamos pagal viešosios teisės taisykles. Be to, būtent šiems paslaugų teikėjams patikėta veikla yra susijusi su viešosios valdžios funkcijų vykdymu, kaip tai patvirtina greitosios medicinos pagalbos automobilių vairuotojams pripažinta pirmumo kelyje teisė ir su ja susijusi teisė naudoti specialias priemones: žybciojančius švyturėlius ir specialius garso signalus.

- 67 Vokietijos Federacinė Respublika priduria, kad veikla, susijusi su viešosiomis medicinos transporto paslaugomis, paprastai apima naudojimąsi specialiomis galiomis, t. y. paslaugų planavimo, organizavimo ir administravimo, trečiųjų asmenų įpareigojimą pranešti ir suteikti informacijos bei sprendimus įtraukti kitas specializuotas tarnybas, taip pat dalyvavimą skiriant šių tarnybų personalo narius administracijos pareigūnais. Ši veikla pagrįsta glaudžiu skirtingų „pagalbos grandinės“ elementų, žmonių ir technikos, koordinavimu, kurio nuolat ir visos atitinkamos teritorijos mastu gali imtis tik viešosios valdžios institucija.
- 68 Vokietijos Federacinė Respublika ir Nyderlandų Karalystė tvirtina, jog aplinkybė, kad viešosios pagalbos paslaugos yra už jas atsakingo viešojo subjekto oficiali funkcija, taip pat patvirtina šių paslaugų teikėjų funkcinį ryšį su viešosios valdžios funkcijų vykdymu. Tas pats taikoma šių paslaugų teikėjų bendradarbiavimui su kitais subjektais, taip pat dalyvaujančiais planuojant, organizuojant ir administruojant šias paslaugas, pavyzdžiui, policijai, civilinės saugos tarnybai ir gaisrininkams, kuriems tenka prevencijos arba apsaugos užduotys ir kurie gali imtis evakuacijos ir apsaugos priemonių, užtvirti gatves, padėti hospitalizuoti, pavyzdžiui, psichinėmis ligomis sergančius žmones, o šios užduotys ir priemonės yra būdingos viešosios valdžios funkcijoms.
- 69 Trečia, Vokietijos Federacinė Respublika, šiuo klausimu taip pat remiama Nyderlandų Karalystės, papildomai tvirtina, jog medicinos transporto paslaugas apima bendrus ekonominius interesus tenkinančios paslaugos sąvoka pagal EB 86 straipsnio 2 dalį, kurios atžvilgiu leidžiama nukrypti ne tik nuo konkurencijos taisyklių (žr. minėtą Sprendimą *Ambulanz Glöckner*), bet ir nuo pagrindinių laisvių ir viešojo pirkimo taisyklių.
- 70 Ji tvirtina, kad nukrypti nuo minėtų laisvių ir taisyklių būtina, siekiant paskirstyti subvencijas tarp tankiai apgyvendintų geografinių teritorijų, kuriose medicinos

transporto paslaugos yra pelningos, ir retai apgyvendintų geografinių teritorijų, kuriose teikti minėtas paslaugas kur kas mažiau pelninga.

- 71 Ryšys tarp pagalbos paslaugų ir civilinės saugos taip pat byloja, kad galimas nukrypimas nuo Europos Sąjungos viešojo pirkimo teisės. Iš tiesų dėl valstybės pareigos užtikrinti civilinę saugą katastrofos atveju būtina saugoti nacionalines medicinos organizacijas, kurios tokiu atveju turėtų teikti pagalbą ir veiksmingai užtikrinti galimybę pasitelkti daug šalia nelaimės vietos gyvenančių savanorių.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 72 Atsižvelgiant į pasekmes, susijusias su EB 45 ir EB 55 straipsnių taikymu, pirmiausia reikia patikrinti, ar šias nuostatas iš tikrųjų galima taikyti šioje byloje (šiuo klausimu žr. 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-465/05, Rink. p. I-11091, 31 punktą).

— EB 45 straipsnio pirmoje pastraipoje kartu su EB 55 straipsniu numatyta išimtis

- 73 Pagal EB 45 straipsnio pirmą pastraipą kartu su EB 55 straipsniu nuostatos, reglamentuojančios įsisteigimo laisvę ir laisvę teikti paslaugas, netaikomos veiklai, kuri valstybėje narėje yra susijusi, nors ir laikinai, su viešosios valdžios funkcijų vykdymu.

- 74 Kaip generalinė advokatė pažymėjo išvados 51 punkte, tokiai veiklai netaikomos ir direktyvos, kurios, kaip direktyvos 92/50 ir 2004/18, skirtos įgyvendinti įsisteigimo laisvę ir laisvę teikti paslaugas reglamentuojančias Sutarties nuostatas.
- 75 Todėl reikia patikrinti, ar šiuo atveju nagrinėjamas medicinos transporto paslaugas galima pripažinti veikla, kuriai taikoma EB 45 straipsnio pirma pastraipa.
- 76 Reikia priminti, jog, kaip nuo pagrindinių įsisteigimo laisvės ir laisvės teikti paslaugas taisyklių leidžiančias nukrypti nuostatas, EB 45 ir EB 55 straipsnius reikia aiškinti taip, kad į jų taikymo sritį patenka tik tai, kas yra būtina siekiant apsaugoti interesus, kuriuos šiomis nuostatomis valstybėms narėms leidžiama ginti (visų pirma žr. 1988 m. kovo 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, 147/86, Rink. p. 1637, 7 punktą; 2006 m. kovo 30 d. Sprendimo *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti*, C-451/03, Rink. p. I-2941, 45 punktą ir 2009 m. spalio 22 d. Sprendimo *Komisija prieš Portugaliją*, C-438/08, Rink. p. I-10219, 34 punktą).
- 77 Taip pat iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad vertinant galimą EB 45 ir EB 55 straipsniuose numatytų išimčių taikymą reikia atsižvelgti į tai, kad šiais straipsniais nustatytų minėtų išimčių ribas reglamentuoja Europos Sąjungos teisė (žr., be kita ko, 1974 m. birželio 21 d. Sprendimo *Reyners*, 2/74, Rink. p. 631, 50 punktą ir minėto Sprendimo *Komisija prieš Portugaliją* 35 punktą).
- 78 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką šiuose straipsniuose numatyta išimtis turi būti taikoma tik veiklai, kuri savaime reiškia tiesioginį ir konkretų dalyvavimą vykdant viešosios valdžios funkcijas (žr. minėto Sprendimo *Reyners* 45 punktą; 1993 m. liepos 13 d. Sprendimo *Thijssen*, C-42/92, Rink. p. I-4047, 8 punktą ir minėto Sprendimo *Komisija prieš Portugaliją* 36 punktą).

- 79 Kaip generalinė advokatė pažymėjo išvados 58 punkte, toks dalyvavimas reiškia, kad pakankamai kvalifikuotai naudojamasi išimtinėmis teisėmis, viešosios valdžios privilegijomis arba prievartos galiomis.
- 80 Šiuo atveju visų pirma reikia pabrėžti, kad vien prisidėjimas prie visuomenės sveikatos apsaugos, o to gali būti kreiptasi į bet kurį asmenį, prašant padėti žmogui, kurio gyvybei arba sveikatai iškilo pavojus, nėra dalyvavimas vykdant viešosios valdžios funkcijas (šiuo klausimu žr. 1998 m. spalio 29 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-114/97, Rink. p. I-6717, 37 punktą ir minėto Sprendimo *Komisija prieš Italiją* 38 punktą).
- 81 Žinoma, medicinos transporto paslaugos teikėjų teisė naudoti tokias priemones, kaip antai žybciojantys švyturėliai ir specialūs garso signalai, bei jiems pagal Vokietijos kelių eismo taisykles pripažinta pirmenybės keliuose teisė rodo, kad nacionalinis teisės aktų leidėjas visuomenės sveikatą laiko svarbesniu interesu bendrųjų kelių eismo taisyklių atžvilgiu.
- 82 Vis dėlto vien tokių teisių turėjimas nereiškia tiesioginio ir konkretaus dalyvavimo vykdant viešosios valdžios funkcijas, nes atitinkami paslaugų teikėjai, kad galėtų užtikrinti pagarbą šioms teisėms, nesinaudoja išimtinėmis teisėmis arba į bendrosios teisės sritį nepatenkančiomis prievartos galiomis, kurios, kaip sutaria šalys, patenka į policijos ir teisminės valdžios institucijų kompetenciją (šiuo klausimu žr. minėtų sprendimų *Komisija prieš Italiją* 39 punktą ir *Komisija prieš Portugaliją* 44 punktą).
- 83 Taip pat Vokietijos Federacinės Respublikos nurodytų dalykų, susijusių su specialia organizacine kompetencija teikiamų paslaugų srityje, teise reikalauti informacijos iš

trečiųjų šalių ir pasitelkti kitas specialiąsias tarnybas arba net dalyvavimu skiriant administracijos pareigūnus nagrinėjamų paslaugų srityje, negalima laikyti pakankamai kvalifikuotu naudojimusi viešosios valdžios išimtinėmis teisėmis arba į bendrosios teisės sritį nepatenkančiomis galiomis.

⁸⁴ Dar viena Vokietijos Federacinės Respublikos nurodyta aplinkybė, kad teikiant viešąsias medicinos transporto paslaugas bendradarbiaujama su viešosios valdžios institucijomis ir profesionaliosiomis pajėgomis, kurioms suteiktos viešosios valdžios išimtinės teisės, pavyzdžiui, policija, taip pat nerodo šių tarnybų veiklos ryšio su viešosios valdžios funkcijų vykdymu (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Reyners* 51 punktą).

⁸⁵ Tas pats pasakytina ir apie Vokietijos Federacinės Respublikos nurodytą aplinkybę, kad nagrinėjamų paslaugų pirkimo sutartims taikoma viešoji teisė ir kad atitinkama veikla vykdoma už viešąsias pagalbos paslaugas atsakingų viešosios teisės subjektų vardu (šiuo klausimu žr. 2007 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Jundt*, C-281/06, Rink. p. I-12231, 36–39 punktus).

⁸⁶ Vadinas, šiuo atveju nagrinėjamai veiklai negalima taikyti EB 45 ir EB 55 straipsnių.

⁸⁷ Todėl reikia nagrinėti, ar įrodytas Komisijos nurodomas įsipareigojimų neįvykdymas.

— Komisijos nurodytas įsipareigojimų neįvykdymas

- 88 Reikia pažymėti, kad, pirma, kaip matyti iš Komisijos rašytinėse pastabose Teisingumo Teismui pateiktų paaiškinimų, šis ieškinys apima tik vieną iš Vokietijos Federacinėje Respublikoje taikomų viešųjų medicinos transporto paslaugų teikimo modelių – vadinamąjį pasiūlymo modelį, pagal kurį paslaugų teikėjui, su kuriuo sudaryta viešojo pirkimo sutartis, tiesiogiai atlygina perkančioji organizacija arba su ja susijusi finansų institucija.
- 89 Antra, Vokietijos Federacinė Respublika neprieštaravo Komisijos tvirtinimui, kad teritoriniai vienetai, sudarę įvairias ieškinyje nurodytas sutartis, yra perkančiosios organizacijos Direktyvos 92/50 1 straipsnio b punkto arba Direktyvos 2004/18 1 straipsnio 9 dalies prasme (šiuo klausimu žr. 2004 m. lapkričio 18 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-126/03, Rink. p. I-11197, 18 punktą).
- 90 Trečia, Vokietijos Federacinės Respublikos nurodyta aplinkybė, kad sutartims, kurio-
mis įformintas šis pirkimas, taikoma viešoji teisė, negali paneigti to, kad egzistuoja sutarties elementas, kurio reikalaujama pagal Direktyvos 92/50 1 straipsnio a punktą arba Direktyvos 2004/18 1 straipsnio 2 dalies a punktą. Atvirkščiai, kaip tvirtina Komisija, minėta aplinkybė tik patvirtina šio elemento egzistavimą (šiuo klausimu žr. 2001 m. liepos 12 d. Sprendimo *Ordine degli Architetti ir kt.*, C-399/98, Rink. p. I-5409, 73 punktą).
- 91 Vokietijos Federacinė Respublika visiškai neginčijo, kad sutartys sudarytos raštu ir yra atlygintino pobūdžio, taip pat Komisijos pateiktų duomenų, iš kurių matyti, jog atitinkama nagrinėjamų sutarčių vertė aiškiai viršija Direktyvos 92/50 arba Direktyvos 2004/18 7 straipsnyje nurodytą sutarčių vertės ribą, nuo kurios šie teisės aktai joms taikomi.

- 92 Ketvirta, šalys taip pat sutinka, kad šioje byloje nagrinėjamos greitosios medicinos pagalbos transporto paslaugos arba specialaus medicinos transporto paslaugos patenka į Direktyvos 92/50 I A priedo arba Direktyvos 2004/18 II A priedo 2 arba 3 kategorijas ir Direktyvos 92/50 I B priedo arba Direktyvos 2004/18 II B priedo 25 kategoriją ir todėl dėl šių paslaugų sudarytoms sutartims taikomas Direktyvos 92/50 10 straipsnis arba Direktyvos 2004/18 22 straipsnis (šiuo klausimu žr. 1998 m. rugsėjo 24 d. Sprendimo *Tögel*, C-76/97, Rink. p. I-5357, 40 punktą).
- 93 Tačiau kai kurias Komisijos nurodytas faktines aplinkybes Vokietijos Federacinė Respublika neigia. Ji taip pat ginčija Komisijos tvirtinimą, kad šios faktinės aplinkybės atskleidžia bendrą praktiką sudarant viešojo medicinos transporto paslaugų pirkimo sutartis.

i) Tariamoms faktinėms aplinkybėms

- 94 Nusistovėjusioje teismo praktikoje įtvirtinta, kad kai Komisija remiasi išsamiais skundais, kuriuose nurodytas pasikartojantis įsipareigojimų pagal Europos Sąjungos teisę neįvykdymas, atitinkama valstybė narė privalo konkrečiai užginčyti šiuose skunduose nurodytas aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2009 m. kovo 19 d. Sprendimo *Komisiją prieš Graikiją*, C-489/06, Rink. p. I-1797, 40 punktą ir nurodytą teismų praktiką).
- 95 Šiuo atveju Vokietijos Federacinė Respublika neneigia Komisijos nurodytų faktų teisingumo, kiek tai susiję atitinkamai su sutartimi, kurią sudarė Magdeburgo miestas Saksonijos-Anhalto žemėje, su sutartimi dėl Viteno-Herbedės greitosios medicinos pagalbos tarnybos eksploatavimo Šiaurės Reino-Vestfalijos žemėje ir su sutartimis, kurias sudarė Hanoverio regionas ir Hamelno-Pyrmonto rajonas Žemutinės Saksonijos žemėje, t. y. su šio sprendimo 27 ir 29–31 punktuose minėtomis sutartimis.

- 96 Tačiau ši valstybė narė ginčija Komisijos nurodytas faktines aplinkybes, susijusias su sutartimis, kurias sudarė Bonos miestas, Ilceno rajonas ir įvairios Saksonijos žemės viešosios valdžios institucijos.
- 97 Pirmiausia, kalbant apie šio sprendimo 28 punkte minimą Bonos miesto sudarytą sutartį, Vokietijos Federacinės Respublikos pateikti paaiškinimai, kodėl atmestas dalyvio iš Vokietijos pasiūlymas, negali paneigti Komisijos tvirtinimų, kurių ši valstybė narė neginčijo, kad sudarant šią sutartį nesilaikyta Europos Sąjungos teisės taisyklių, susijusių su skaidrumu viešojo pirkimo srityje.
- 98 Toliau, kalbant apie šio sprendimo 32 punkte minimą Ilceno rajono sudarytą sutartį, iš Teisingumo Teisme šalių pateiktos informacijos matyti, kad Komisijos kaltinimas susijęs su tuo, kad 2004 m. pratęsiant 1984 m. minėto rajono ir vietinio DRK skyriaus sudarytą sutartį į ją buvo įtrauktas Bad Bevenseno greitosios medicinos pagalbos punkto eksploatavimas, nesilaikant Europos Sąjungos viešojo pirkimo teisės.
- 99 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pradinės sutarties pakeitimą galima laikyti pakeitimu iš esmės ir todėl prilyginti naujos sutarties sudarymui Direktyvos 92/50 arba Direktyvos 2004/18 prasme, ypač kai juo į sutartį įtraukiama daug anksčiau nenumatytų paslaugų (šiuo klausimu žr. 2008 m. birželio 19 d. Sprendimo *pressetext Nachrichtenagentur*, C-454/06, Rink. p. I-4401, 36 punktą).
- 100 Šiuo atveju iš bylos medžiagoje pateiktų duomenų matyti, kad sutartyje nurodyta Bad Bevenseno greitosios medicinos pagalbos punkto eksploatavimo vertė yra 673 719,92 EUR, t. y. suma, aiškiai viršijanti direktyvų 92/50 ir 2004/18 7 straipsnyje nurodytas sutarčių vertės ribas, nuo kurios šie teisės aktai joms taikomi.

- 101 Tokiomis aplinkybėmis šio sprendimo 98 punkte nurodytą sutarties pratęsimą, kaip tvirtina Komisija, reikia laikyti pradinės sutarties pakeitimu iš esmės, kuri atliekant būtina laikytis atitinkamų Europos Sąjungos viešojo pirkimo teisės nuostatų.
- 102 Galiausiai, kalbant apie šio sprendimo 33–35 punktuose minimas sutartis, sudarytas Saksonijos žemėje, Vokietijos Federacinės Respublikos nurodyta aplinkybė, kad tariamas išipareigojimų neįvykdymas nutrauktas nustojus galioti nuo 2002 m. iki 2004 m. pratęstoms sutartims ir 2005 m. sausio mėn. įsigaliojus naujoms šios federalinės žemės taisyklėms, kuriomis įtvirtinta skaidri viešojo pagalbos paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo procedūra, nepaneigia Komisijos tvirtinimo, kurio ši valstybė narė neginčijo, kad minėtos sutartys buvo pratęstos pagal ankstesnes taisykles iki 2008 m. gruodžio 31 d., neužtikrinant skaidrumo Europos Sąjungos mastu.
- 103 Taigi su šiomis skirtingomis Saksonijos žemės sutartimis susijusi situacija, kurią apskundė Komisija, tęsėsi ir pasibaigus Komisijos pagrįstoje nuomonėje nurodytam terminui 2007 m. vasario 16 d., kuris svarbus vertinant, ar yra tariamas išipareigojimų neįvykdymas (šiuo klausimu žr. 2009 m. spalio 6 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-562/07, Rink. p. I-9553, 23 punktą).
- 104 Vadinas, reikia pripažinti, kad visos Komisijos nurodytos faktinės aplinkybės yra įrodytos.

ii) Tariama praktika

- 105 Vokietijos Federacinė Respublika kaltina Komisiją, kad ši remiasi atskirais atvejais siekdama pagrįsti, jog egzistuoja bendra viešojo medicinos transporto paslaugų pirkimo sutarčių praktika, prieštaraujanti Europos Sąjungos teisei.

- 106 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad Komisija gali prašyti Teisingumo Teismo pripažinti išpareigojimų pagal direktyvos nuostatas neįvykdymą dėl to, kad valstybės narės valdžios institucijos taikė šioms nuostatoms prieštaraujančią bendrą praktiką, remdamasi konkrečiomis situacijomis (šiuo klausimu žr. 2007 m. spalio 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Airiją*, C-248/05, Rink. p. I-9261, 64 punktą ir nurodytą teismų praktiką).
- 107 Vis dėlto pripažinti išpareigojimų neįvykdymą, remiantis valstybėje narėje vykdoma administracine praktika, galima, tik jei Komisija pateikia pakankamai dokumentais pagrįstą ir išsamų praktikos, kuria kaltina, įrodymą. Iš šio įrodymo turi būti aišku, kad ši administracinė praktika yra pasiekusi tam tikrą pastovumo ir bendrumo laipsnį. Šiuo tikslu Komisija negali remtis kokia nors prielaida (žr. 2007 m. birželio 7 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-156/04, Rink. p. I-4129 50 punktą ir nurodytą teismų praktiką bei 2009 m. kovo 19 d. minėto Sprendimo *Komisija prieš Graikiją* 48 punktą).
- 108 Jei Komisija pateikė pakankamai įrodymų, jog valstybės narės atsakovės valdžios institucijos išplėtojo pasikartojančią ir ilgalaikę praktiką, kuri prieštarauja Europos Sąjungos teisei, ši valstybė narė turi iš esmės ir išsamiai užginčyti pateiktus duomenis ir iš jų kylančias pasekmes (žr. 2005 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Airiją*, C-494/01, Rink. p. I-3331, 47 punktą bei 2007 m. spalio 25 d. minėto Sprendimo *Komisija prieš Airiją* 69 punktą).
- 109 Šiuo atveju, susipažinusi su Komisijos teiginiais apie faktines aplinkybes, susijusias su pasikartojančiais išpareigojimų pagal Europos Sąjungos teisę neįvykdymo atvejais sudarant viešojo medicinos transporto paslaugų pirkimo sutartis Saksonijos-Anhalto, Šiaurės Reino-Vestfalijos, Žemutinės Saksonijos ir Saksonijos žemėse, Vokietijos Federacinė Respublika, kaip matyti iš šio sprendimo 95–104 punktų, nesugebėjo paneigti, kad nurodytos faktinės aplinkybės iš tiesų buvo. Ji taip pat neirodė, kad šiose

federalinėse žemėse kitos sutartys, sudarytos pagal pasiūlymo modelį, atitiko Europos Sąjungos viešojo pirkimo teisės nuostatas.

- 110 Atvirksčiai, kaip generalinė advokatė pažymėjo išvados 150 punkte, Komisijos pateikti faktai, kurių Vokietijos Federacinė Respublika nepaneigė, apie vos kelis viešojo medicinos transporto paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo laikantis Europos Sąjungos teisės atvejus patvirtina, kad keturiuose nagrinėjamos žemėse susiklostė platesnė praktika nei šiame ieškinyje Komisijos nurodyti pavieniai atvejai.
- 111 Iš to, kas išdėstyta, matyti, jog reikia pripažinti, kad Komisijos nurodyta praktika Saksonijos-Anhalto, Šiaurės Reino-Vestfalijos, Žemutinės Saksonijos ir Saksonijos žemių atžvilgiu yra įrodyta .
- 112 Todėl reikia įvertinti, ar padaryti Komisijos nurodyti direktyvų 92/50 ir 2004/18 bei EB 43 ir EB 49 straipsnių pažeidimai.
- iii) Pažeidimai, padaryti nesilaikant direktyvų 92/50 arba 2004/18, ir EB 43 bei EB 49 straipsnių
- 113 Ieškinyje Komisija tvirtina, kad tais atvejais, kai viešojo medicinos transporto paslaugų pirkimo sutartyse vežimo paslaugų vertė yra didesnė už medicinos paslaugų vertę, nagrinėjama praktika pažeidžiamas Direktyvos 92/50 10 straipsnis kartu su šios

direktyvos III–VI dalimis arba, nuo 2006 m. vasario 1 d., Direktyvos 2004/18 22 straipsnis kartu su šios direktyvos 23–55 straipsniais. Pagal šias įvairias dalis arba nuostatas, visų pirma perkančioji organizacija, siekdama sudaryti nagrinėjamą sutartį, turi Europos Sąjungos mastu paskelbti apie pirkimą ir užtikrinti, kad bus paskelbti atitinkamos sutarties sudarymo procedūros rezultatai.

¹¹⁴ Kai viešojo medicinos transporto paslaugų pirkimo sutartyse medicinos paslaugų vertė yra didesnė už vežimo paslaugų vertę, Komisijos teigimu, nagrinėjama praktika pažeidžiamas Direktyvos 92/50 10 straipsnis kartu su šios direktyvos 16 straipsniu, arba – nuo 2006 m. vasario 1 d. – Direktyvos 2004/18 22 straipsnis kartu su šios direktyvos 35 straipsnio 4 dalimi. Šiomis nuostatomis perkančioji organizacija iš esmės įpareigojama užtikrinti, kad bus paskelbti atitinkamos sutarties sudarymo procedūros rezultatai.

¹¹⁵ Komisija taip pat tvirtina, kad pažeisti EB 43 ir EB 49 straipsniai, tačiau šis kaltinimas, kaip matyti iš šio sprendimo 45–47 ir 52 punktų, yra nepriimtinas tiek, kiek jis susijęs su ankstesniame punkte nurodytu atveju.

¹¹⁶ Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką procedūroje dėl išpareigojimų neįvykdymo pagal EB 226 straipsnį Komisijai tenka pareiga įrodyti nurodytą išpareigojimų neįvykdymą, pateikiant Teisingumo Teismui visus įrodymus, būtinus patikrinti šio išpareigojimų neįvykdymo egzistavimą; Komisija negali šiuo atžvilgiu remtis kokia nors prielaida (žr. 2009 m. spalio 29 d. Sprendimo *Komisija prieš Suomiją*, C-246/08, Rink. p. I-10605, 52 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

- 117 Taigi, kaip generalinė advokatė pažymėjo išvados 113 punkte, Komisija privalo tiksliai nustatyti konkretų tariamo įsipareigojimų neįvykdymo dalyką, nes tai būtina tam, kad valstybė narė atsakovė teisingai suprastų, kokių priemonių ji turi imtis, pripažinus, jog šis įsipareigojimų neįvykdymas egzistuoja, kad visiškai ištaisytų padėtį, dėl kurios kaltinama, pagal Europos Sąjungos reikalavimus.
- 118 Šiuo atveju iš bylos dokumentų matyti, kad Komisija, pagrįstoje nuomonėje nurodžiusi, jog neturi pakankamai duomenų, kad nustatytų, kurių paslaugų, vežimo ar medicinos, vertė nurodytose sutartyse yra didesnė, kaip generalinė advokatė pažymėjo išvados 96 punkte, savanoriškai atsisakė šį aspektą nagrinėti šiame ieškinyje, tačiau bylos dokumentuose nėra nieko, iš ko būtų galima spręsti, kad tokį pasirinkimą lėmė tariamas Vokietijos valdžios institucijų nebendradarbiavimas per ikiteisminę procedūrą.
- 119 Iš tiesų ieškinyje Komisija bendrais bruožais tvirtina, kad ir sutartyse dėl specialaus medicinos transporto paslaugų, ir sutartyse dėl greitosios medicinos pagalbos transporto medicinos paslaugų vertė gali būti labai didelė ir kad ginčijamos sutartys apskritai apima abiejų rūšių paslaugas, o atitinkamų jų verčių santykis kiekvienoje sutartyje yra vis kitoks, nors sutartis, kuriose vežimo paslaugų vertė viršija medicinos paslaugų vertę, galima įsivaizduoti lygiai taip pat kaip ir sutartis, kuriose šis santykis yra atvirkščias.
- 120 Pasirinkusi šiomis prielaidomis pagrįstą požiūrį, Komisija sąmoningai atsisakė įrodinėti, kad nagrinėjamos sutartyse arba bent kai kuriose iš jų vežimo paslaugų vertė viršija medicinos paslaugų vertę.

- 121 Tačiau direktyvų 92/50 ir 2004/18 atžvilgiu Komisijos kaltinimai iš esmės buvo susiję su tuo, kad nesvarbu, kaip šios sutartys yra teisiškai atskirtos pagal Direktyvos 92/50 10 straipsnį arba Direktyvos 2004/18 22 straipsnį, sudarant kiekvieną iš jų buvo pažeistas Direktyvos 92/50 16 straipsnis arba Direktyvos 2004/18 35 straipsnio 4 dalis, nes minėtų sutarčių sudarymo rezultatai nebuvo paskelbti ir Vokietijos Federacinė Respublika to neginčija nė vienos nurodytos sutarties atžvilgiu.
- 122 Tokiomis aplinkybėmis, Komisijai nepateikus pakankamai konkrečių įrodymų, neatmestina galimybė, kad nė vienoje iš ieškinyje nurodytų sutarčių vežimo paslaugų vertė neviršija medicinos paslaugų vertės, todėl reikia pripažinti, kad įsipareigojimai pagal direktyvas 92/50 ir 2004/18 neįvykdyti pažeidžiant tik Direktyvos 92/50 10 straipsnį kartu su šios direktyvos 16 straipsniu, arba – nuo 2006 m. vasario 1 d. – Direktyvos 2004/18 22 straipsnį kartu su šios direktyvos 35 straipsnio 4 dalimi, nes šie straipsniai bet kuriuo atveju taikomi sutartims, kurios, kaip nagrinėjamosios šiuo atveju, apima ir vežimo paslaugas, ir medicinos paslaugas, nesvarbu, koks atitinkamos šių paslaugų vertės santykis pagal nagrinėjamą sutartį.
- 123 Taigi, kaip generalinė advokatė nurodė išvados 93 punkte, Komisija nesistengė įrodyti, kad ieškinyje minimose sutartyse arba bent kai kuriose iš jų medicinos paslaugų vertė viršija vežimo paslaugų vertę. Tokiomis aplinkybėmis, nesant pakankamai konkrečių duomenų, neatmestina galimybė, kad nė vienoje iš nagrinėjamų sutarčių tokio vertės santykio nėra, todėl Teisingumo Teismas negali pripažinti tariamo įsipareigojimų pagal EB 43 ir EB 49 straipsnius neįvykdymo. Šią išvadą taip pat reikia taikyti klausimui, ar Komisijos nurodytos sutartys kėlė tam tikrą tarptautinį susidomėjimą.
- 124 Reikia taip pat patikrinti Vokietijos Federacinės Respublikos ir Nyderlandų Karalystės argumentų, susijusių su EB 86 straipsnio 2 dalimi, pagrįstumą.

— Pateisinimas EB 86 straipsnio 2 dalimi

- 125 Minėto sprendimo *Ambulanz Glöckner* 55 ir 60 punktuose greitosios medicinos pagalbos transporto paslaugas Teisingumo Teismas pripažino „bendrus ekonominius interesus tenkinančiomis paslaugomis“ EB 86 straipsnio 2 dalyje vartojama prasme.
- 126 Vis dėlto pagal nusistovėjusią teismo praktiką valstybė narė, kuri remiasi EB 86 straipsnio 2 dalimi, privalo įrodyti, kad yra visos sąlygos šią nuostatą taikyti (žr., be kita ko, 1997 m. spalio 23 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-159/94, Rink. p. I-5815, 101 punktą).
- 127 Šiuo atveju Vokietijos Federacinė Respublika pabrėžė, kad medicinos transporto paslaugų srityje būtina užtikrinti subsidijų paskirstymą tarp pelningų ir mažiau pelningų geografinių zonų, atsižvelgiant į gyventojų tankį. Ji taip pat akcentavo galimybės pasinaudoti paslaugomis artumo ir bendradarbiavimo su kitomis pagalbos tarnybomis svarbą, o tai reiškia, kad būtina įtraukti asmenis, kurie gyvena arti nelaimės vietos ir kuriuos lengva pasitelkti nelaimės ar katastrofos atveju.
- 128 Šiais argumentais, žinoma, galima pateisinti, kaip tai pabrėžė Komisija, specialias kompetentingos perkančiosios organizacijos priemones, kurių ji imasi siekdama aptarnaujamos teritorijos specifiką atitinkančiais atlyginimo būdais arba įpareigojimu, kad vietoje būtų pakankamai personalo ir techninių priemonių, užtikrinti, kad kita sutarties šalis ekonomiškai priimtinais sąlygomis teiktų kokybiškas, veiksmingas ir visoje aptarnaujamoje teritorijoje pasiekiamas medicinos transporto paslaugas.

- 129 Tačiau šiais argumentais nepaaiškinama, kaip pareiga paskelbti atitinkamos sutarties sudarymo rezultatus galėtų sutrukdyti įgyvendinti šią užduotį tenkinti bendrus ekonominius interesus funkciją.
- 130 Vadinas, argumentą, grindžiamą EB 86 straipsnio 2 dalimi, reikia atmesti.
- 131 Atsižvelgiant į visus išdėstytus samprotavimus, reikia konstatuoti, kad Vokietijos Federacinė Respublika, nepaskelbusi viešojo greitosios medicinos pagalbos transporto ir specialaus medicinos transporto paslaugų pirkimo sutarčių, sudarytų pagal pasiūlymo modelį Saksonijos-Anhalto, Šiaurės Reino-Vestfalijos, Žemutinės Saksonijos ir Saksonijos žemėse, sudarymo procedūros rezultatų, neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 92/50 10 straipsnį kartu su šios direktyvos 16 straipsniu, arba – nuo 2006 m. vasario 1 d. – pagal Direktyvos 2004/18 22 straipsnį kartu su šios direktyvos 35 straipsnio 4 dalimi.
- 132 Likusią ieškinio dalį reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 133 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Pagal šio reglamento 69 straipsnio 3 dalį, jei kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, Teisingumo Teismas gali paskirstyti išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas. Šiuo atveju, kadangi patenkinta tik dalis Komisijos ir

Vokietijos Federacinės Respublikos reikalavimų, jos padengia kiekviena savo bylinėjimosi išlaidas.

- ¹³⁴ Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 4 dalį į bylą įstojusios valstybės narės padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Todėl Nyderlandų Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Vokietijos Federacinė Respublika, nepaskelbusi viešojo greitosios medicinos pagalbos transporto ir specialaus medicinos transporto paslaugų pirkimo sutarčių, pagal pasiūlymo modelį sudarytų Saksonijos-Anhalto, Šiaurės Reino-Vestfalijos, Žemutinės Saksonijos ir Saksonijos žemėse, sudarymo procedūros rezultatų, neįvykdė įsipareigojimų pagal 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvos 92/50/EEB dėl viešojo paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo 10 straipsnį kartu su šios direktyvos 16 straipsniu, arba – nuo 2006 m. vasario 1 d. – pagal 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo 22 straipsnį kartu su šios direktyvos 35 straipsnio 4 dalimi.**
- 2. Atmesti likusią ieškinio dalį.**

3. Europos Komisija, Vokietijos Federacinė Respublika ir Nyderlandų Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.